

Gondolatok a Vidékstratégia Környezeti Értékelésének tervezetével kapcsolatban

Az SKV alapos munkát tükröz. Van azonban néhány olyan fontos témakör, amelyben a kiegészítését, illetve módosítását javaslom.

A vízi környezet és a vizes élőhelyek védelme szempontjából jelenleg a legfontosabb dokumentum a Víz Keretirányelv és a hozzá kapcsolódó jogszabályok, és különösen a vízgyűjtő-gazdálkodási terv, amely 2015, 2021 és 2027 határidőkkel tartalmazza azokat az intézkedéseket, amelyeket meg kell valósítani ahhoz, hogy a felszíni és felszín alatti vizek és a vizes élőhelyek jó állapotba kerüljenek és a jó állapot megőrizhető legyen. A környezeti hatásvizsgálatok és stratégiai környezeti vizsgálatok során vízi-környezeti szempontból elsősorban azt kell vizsgálni, hogy a tervezett projekt, illetve program (stratégia) összhangban van-e az előbbiek tartalmával. Erre a kérdésre a Vidékstratégiáról készült SKV-nek egyértelműen válaszolnia kellene. Az SKV a VKI-re és a vízgyűjtő-gazdálkodási tervre, mint a vízi-környezeti vizsgálatok alapdokumentumaira, nem is hivatkozik.

Azoknak a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekben azonosított intézkedéseknek a bevezetéséhez, amelyek végrehajtásának 2015 a határideje, 2012 végéig el kell készíteni a részletes terveket, és 2015 végéig működésbe kell léptetni őket. 2015 végéig el kell készíteni a felújított vízgyűjtő-gazdálkodási terveket. Ezekben a 2009-re elkészített tervekben 2021 és 2027 határidővel bevezetendő intézkedéseken – a változó körülmények figyelembe vételével - még változtatni lehet, a 2015 végi határidővel tervezett intézkedéseket azonban kötelező végrehajtani. Véleményem szerint ennek is meg kellene jelennie a Vidékstratégiában és az SKV-jében is.

Az Európai Bizottság különösen fontosnak tartotta a vízgazdálkodási szempontok – és elsősorban a Víz Keretirányelv előírásainak – integrálását a tagállamok 2007-2013 közötti vidékfejlesztési terveibe, és ezért tagállamonként értékelte a terveket ebből a szempontból. Az értékelés eredményeiről országonkénti és EU szintű összefoglalók is készültek (In-depth assessment of RD-programmes 2007-2013 as regards water management, 2009; Hungarian report of an in-depth assessment of RD-programs 2007-2013 as regards water management, 2009). A jelentések az integrálás erősítését szorgalmazták. Célszerű lett volna a Vidékstratégia bevezetőjében utalni ezekre a jelentésekre és az SKV-ben arra, hogy a Vidékstratégia figyelembe vette-e az észrevételeket. Ezt különösen akkor célszerű megtenni, ha a Vidékstratégia lesz az alapja a 2014-2020-as időszak vidékfejlesztési támogatásaiért az EU-hoz benyújtandó dokumentumnak. Megjegyzem, hogy az előbb említett jelentések javaslatai alapján a vízgazdálkodási szempontok integrálásának elősegítéséhez a mezőgazdasági szaktanácsadási rendszer felhasználásával, kézikönyv készült (Handbook on practical approaches for a better Integration of water issues in farm advisory services).

Véleményem szerint a Vidékstratégiában és az SKV-ben fel kellene hívni a figyelmet arra, hogy érvényesíteni kell a Vidékstratégia Duna vízgyűjtő jelentőségű vízgazdálkodási szempontjait az EU Duna Régió Stratégiájában, amire most nagyon jó lehetőséget biztosíthat az, hogy a Duna Stratégia 4. Prioritási területének (vízvédelem) Magyarország és Szlovákia, 5. Prioritási területének (környezeti kockázatok kezelése) pedig Magyarország és Románia a koordinátora, és így a lehetőleg minden ország számára kedvező, kompromisszumos

megoldások közös keresésének elősegítésével könnyebben befolyásolni tudjuk azt, hogy mi történik a területi vízgazdálkodásban a Duna vízgyűjtőjén.

Megjegyzem, hogy az OKT tagjaként sok SKV-t átnéztem és általánosan az a véleményem, hogy azok túlságosan nagy terjedelműek, és így elvesz a lényeg, és nehezen észrevehető az, hogy a fontos dolgok kimaradnak.

Dr.Ijjas István
Prof.Emeritus